

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Prosperitatem sperne: quia datur & impiis. Ex Veteri, & Novo. Ex Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Scidit vestimenta sua. 4. Reg. 19. 1. Ezechias, cum esset in tribulatione, vide, qualia faciebat pro salute sua: saccum induit, & in terra sedit. Ubi autem in deliciis esse cepit, cecidit præ altitudine cordis sui. Quando tribulantur Israelitæ, multo plures fiebant; quando autem illos dimisit, tunc omnes peribant. S. Chrysost. hom. 16. in Act.

Indulxisti genti Domine, indulxisti genti: nunquid glorificatus es? Isa. 26. 15. Est sensus: saepe misertus es gentibus, id est, humano generi, & exercuisti in eas incredibilem clementiam. Nunquid cognoverunt? nunquid glorificaverunt nomen tuum? Nunquid è contrario longè à te recesserunt? Securitas enim negligentiam, negligentia contemptum parit. S. Hieron. in Isa. 26.

Vitis frondosa Israel; fructus adequatus est ei. Secundum multitudinem fructus sui multiplicavit altaria; juxta ubertatem terræ suæ exuberavit simulacris. Ol. 10. 1. Damnanda fertilitas, quæ religio sterilefcit! quot pampini, tot scelera; quot vites, tot idola. Malo esurie, quam perire. September apud Hebræos *Ethanim* dicitur, id est, *mensis asperitatum*. Aliqui ita vocatum putant; quod tunc, transactò æstu, & imbres, & fulmina, ruant. Ego verò puto; quod, ubi abundantia, & vinemia, exundat; scelera, & calamitates, non desint. Eccli. 11. 10. *Si dives fueris, non eris immunis à delicto.* Oliva 1. 9. Strom. §. Vitis frondosa.

Ex Novo.

Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoreris me. Matth. 4. 9. Nihil vicinius bonis temporalibus dæmon invenit, quam casum, quam ruinam. Bæza t. 1. l. 3. c. 22.

Apprehensis servis ejus. Matth. 21. 35. Agricola, post uberes vineæ fructus perceptos, insolentes fiunt ad omnia patranda. Et quando non felicitas homines à divino deturbavit obsequio? S. Chrysost. per singulos gradus munificentiae Dei Judæorum malitia crescebat. Escobar t. 6. Par. Chr. 1. 9. Sect. 2. Obs. 3.

Ex Patribus, & aliis.

Hic (Salomon) bonis initiis malos exitus habuit. Quippe secundæ res, quæ sapientium animos fatigant, magis huic obfuerunt, quam profuit ipsa sapientia. S. August. de Civit. 1. 17. 20.

Nihil est infelicius felicitate peccantium; quæ poenalis nutritur impunitas, & mala voluntas, velut hostis interior, roboratur. Id. epist. 5.

Putatis tunc esse ventum contrarium, quando est hujus sæculi adversitas? Quando enim bella, quando tumultus, quando fames, quando pestilentia, quando cuius; hominum privata evenit calamitas; tunc putatur ventus adversus; ibi putatur invocandus DEUS. Quando autem temporali felicitate sæculum arridet; quasi non est ventus contrarius. Magnæ virtutis est, cum felicitate luctari; nè illiciat, nè corrumpat.

Polyanth. Sacra Tom. II.

pat nè ipsa subvertat felicitas. Magnæ felicitatis est, à felicitate non vinci. Id. f. 11. de Verb. Dom. apud Oliva t. 3. conc. 9. die vener. in hebdomada Passionis.

Merito fortiter flagellatur hic Mundus; cognovit enim jam verba Domini Mundus &c. S. August. f. 12. de Verb. Dom.

Cum prosperitas adest, tunc maximè tempus orationum est, lacrymarum, & compunctionis, & cautela. S. Chrysost. hom. 17. in tribulatione namque ipsa tribulationum malum vel invitos nos corripit, & modestus facit. Ablatò verò tali frænò timendum, nè ad corporeum declinemus; nè de nobis Psalmista dicat: *cum occideret eos, querebant eum, & diluculo veniebant ad eum &c.* Ps. 77. 34. Stengelius div. Judic. t. 1. c. 14.

Prosperitas facit hominem oblivisci fut uræ gloriæ, & mortis, & Inferni: prosperitas replet hominem vitiis, & peccatis; usque ad summum. S. Thom. Vill. conc. 3. de multis. MM.

§. III.

Prosperitatem sperne, quia datur & impiis.

Ex Veteri, & Novo.

Noli amulari in malignantibus &c. Psal. 36. 1. Admonet Propheta, tanquam spiritalis Medicus, Fideles; ut, si videant impios prosperè agere, non provocentur ad eos imitandos; nec irascantur, aut indignentur, adversus Deum, quasi injustum. Bellarminus hic.

Annò quintò decimò Imperii Tiberii Caesaris &c. Luc. 3. 1. Vide, an non parvi faciat Deus orbis regna; quibus hominibus dignitates conferat? Tiberio, Pilato, Herodi &c. cum interim illum, quò major inter natos mulierum non surrexit, in spelunca eremi, sine honore, opibus, privatum vivere patiatur. S. August. in Ps. 62. non ad hoc sumus Christiani, ut terrenam nobis felicitatem petamus; quam plerumque habent & latrones, & scelerati. Baradius D. 4. Adv. t. 2. l. 1. c. 2.

Epulabatur quotidie splendide. Luc. 16. 19. Si Deus tam indulgenter habet eos, à quibus offenditur; quid faciet his, à quibus amatur, & colitur. Did Niss. fer. 5. D. 2. Quadr. §. 2.

Recepisti bona in vita tua. Luc. 16. 25. S. Chrysost. tom. 6. tr. in terræ motum: non dixit, cepisti, sed *recepisti*. Qui recipit, debita recepit: recepisti, quæ solvenda erant, quæ debebantur. Attendite quaestioni: Si justus fuit Lazarus, ut nimirum fuit, & Abraham sinus indicavit, corona, præmia, patientia: iste verò peccator, planè improbus, & inhumanus; cur ait illi, *quia recepisti*? Num enim illi debebatur quidpiam? Fieri non potest, ut homo ita sit penitus justus, ut à peccato sit mundus: neque rursus fieri potest, ut nullus ita malus sit homo, quin habeat aliquod saltè exiguum bonum. Quoniam ergo & Lazarum peccata quadam habere contigerat, & divitem aliquod bonum habere; propterea dicit Abraham: nihil quare; bona illic tua recepisti, & Lazarus mala sua.

T t t 2

Ex

Ex Patribus, & aliis.

Quia præsens sæculum eorum est, qui futura beatitudinis non habent spem; & ideo patienter feramus illos, his successibus prosperis agere; percipere bona in vita sua: donec veniat & nostrum, ad quod invitati sumus, & cujus nobis repromissa sunt bona; ad quod respicimus, in quod speramus: cujus bona, non sicut in hoc sæculo tanquam umbra prætereunt, sed permanent in æternum. Impossibile autem est, & in præsentis sæculo bona consequi, & in futuro. Orig. hom. 2. in Ps. 36.

Quod bonum (pulchritudo corporis) Dei quidem donum est; sed propterea id largitur etiam malis, ne magnum bonum videatur bonis. S. August. de Civit. l. 15. c. 22.

Beneficentissimam providentiam omnipotens Deus terrenam felicitatem concessit & impiis; ne pro magno quæreretur à bonis. Id. ep. 120.

Multa naturæ commoda adsunt etiam sceleratis. An non erat pulcher, & formosus Absolon? & usque ad capillos capitis porrigebatur ejus corporis species? quid autem? an non erat calvus Elifaus; ut etiam videretur à pueris? sed nec illum quidquam juvit forma, nec hunc læsit deformitas. S. Chrysost. in Psal. 140.

Nempe hujusmodi, cum intuentur peccatores florere; honoribus, facultatibus, abundare; & temporalibus bonis pacifice frui; nequaquam Dei reprehendunt sapientiam; neque felici eorum invident prosperitati: quin potius contemnunt, atque despiciunt illa, tanquam exigua bona transitoria, periculosa, atque vilissima; quæ profecto ut plurimum iniquis, quibus in regione vivorum nulla est portio, pro suorum tribuuntur mercede meritorum. S. Laur. Just. de instit. & regim. Prælator. c. 5.

Nihil sanè infelicius felicitate peccantium: quibus, tanquam desperatis ægrotis, quanquam contrarium, & morbo incongruum, nil negatur, quod libeat. Id. lib. de spir. an. resurr.

Noli hujus vitæ felicitatem hominibus invidere; sed condole; imò, quia ipsi non dolent, potius ingemisce: qui nimirum velut bruta animalia ad macellum edendo properant, ad gladium lasciviendo festinant. B. Petrus Dam. ep. 6.

Ratio, quare boni non accipiant retributionem in hoc Mundo, est, quia servire DEO in bonis operibus est sanctitas: bona autem hujus Mundi sunt vanitatis. Non competit autem DEO, pro sanctitate dare vanitatem, pro auro dare lutum. S. Vinc. Ferr. s. 2. D. 2. post. Trinit.

§. IV.

Prosperitas reprobationis signum.

Ex Veteri, & Novo.

Non multiplicabit sibi equos &c. Deut. 17. 16. Tum nè in bello confidat, in multitudinis equorum; tum nè erigatur in superbiam magnæque fastu incedat: itaque populo gravia onera ad suam pompam sustinendam

imponat; uti fecit, & peccavit Salomôn; qui habuit quadraginta millia equorum in stabulis; & currum, equitumque duodecim millia. 3. Reg. 10. 26. Unde multi, & merito, metuunt Salomonis salutem: videtur enim illi Deus gloriam terrenam concessisse, ut privaret eum gloriâ celesti. Cornelius hic.

In quorum manibus iniquitates sunt, dextera eorum repleta est muneribus. Ps. 25. 10. Ad tempus floret impius; ad tempus emendatur bonus. Sed flos illius sicut frœnum arefcet; emendatio illius transiet. Ille accipiet pœnam perpetuam; quia hic flagellatus non est; & ad tempus floruit: ille autem, qui tentationem sustinuit, in æternum vitæ perpetuæ retributionem accipiet. S. Chrysost. hic.

Est via, quæ videtur homini iusta. Prov. 14. 12. Salazar, & alii, per viam hanc accipiunt felicitatem terrenam; cui multi applaudant, putantque esse vitam rectam ad plenam beatitudinem. Cum animalia omnia, à leone ad antrum invitata, certatim ingrederentur; sola vulpes restitit. Rogata causam, dixit: quia cerno vestigia animalium adversa omnia, nullum adversum: nimirum omnia ingredi video, nullum regredi. Cornelius hic.

Date florem Moab, quia florens egreditur. Jerem. 48. 9. Sequitur: & civitates ejus deserta erunt, & inhabitabiles.

Ex Patribus, & aliis.

Præsentis vitæ prosperitas innocentiae testis non est: quia multi ad perennem vitam per flagella redeunt; & plerique ad infinita supplicia perducentur sine flagellò. S. Gregor. mor. l. 25.

Luge peccatorum felicem: gladius enim justitiæ ipsi imminet. S. Nilus cap. Paræn.

Prosperitas laqueus est: culter, incidens hunc laqueum, adversitas. Guigo. Carthus. confid. de tranquill. an. c. 14.

Qui omne voluptatis impleverit desiderium, quasi per gramineam viam dicitur ad equuleum. S. Honorius s. de S. Cæcilia.

O quam miserum est, in hujus sæculi prosperitate modico tempore vivere, & ad æterni ignis incendium quotidie clausis oculis, velut in lectica positum, properare! B. Petrus Dam. l. 4. ep. 13.

In hac vita prosperari, est signum pessimum. S. Bonaventura s. 96. Dom. 6. Pent.

Accipiunt unum ex captivis ad mortem, collocantque in Regis thronum, & eundem illi dant vestitum, sinuntque illum deliciarum illis regni diebus; & nemo illum vetat quidquam facere, quæ vult. Post hæc autem exutum, virgisque caesum, suspendunt. S. Chrysost. or. 4. de Persis.

§. V.

Prosperitas suspecta sapientibus.

Noli timere Abram: ego protector tuus sum, & merces tua magna nimis. Gen. 15. 1. Abraham cognoscens, continuum bonorum successum, magnum reprobationis signum